

ПОД^{сказки} 19

02 ОСИГУРЯВАНЕ

Два пъти по-малко или четири пъти повече?

07 РЕЗУЛТАТИ

Инвестиционни резултати на управляваните пенсионни фондове

10 КОНТАКТИ

ДВА ПЪТИ ПО-МАЛКО ИЛИ ЧЕТИРИ ПЪТИ ПОВЕЧЕ?

Аудио ПОДсказки

Можете да слушате Аудио ПОДсказки като натиснете говорителя или тук

РАВНОПОСТАВЕНИ

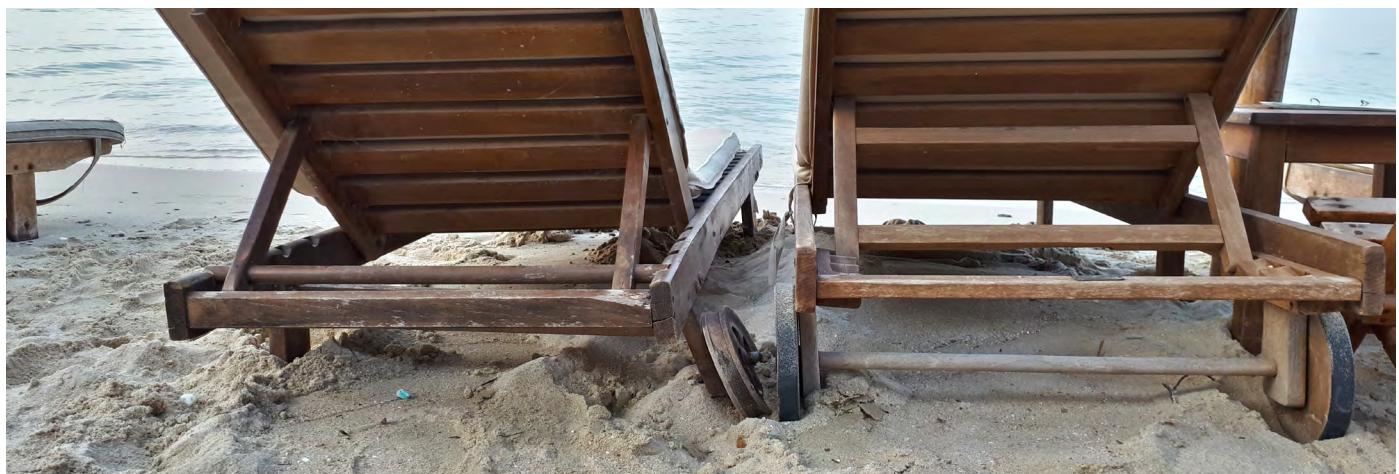
Изминаха вече единаесет години от присъединяването на България към ЕС. И макар че сънародниците ни зад граница все по-често демонстрират с гордост националната си идентичност, у тях продължава да съществува онзи „комплекс за малоценност“, наследен от времето на прехода към пазарна икономика, когато някак изведнъж всичко установено от десетилетия в страната беше обявено за промяна и реформиране, поради непригодност към модерния свят.

Вековната ни европейска култура и непре-

ходни традиции на древен народ изглежда сякаш не успяват да компенсират усещането ни за недостатъчна надеждност и очевидна нужда от реконструкции и ремонт в национален план, въпреки равнопоставеността ни с другите в Европа.

За мнозина българи западно-европеецът все още остава олицетворение на бленувания материален просперитет, професионална удовлетвореност и лично щастие. Житейските му решения са се превърнали за повечето от нас в символ на благородство и далновидност.

Дали това е така във всички проявления на живота е трудно да се твърди. Но може би има сфера, в която двата пъти по-малко европейците може да се окажем четири пъти по-европейци.

ПО-МАЛКО ИЛИ ПОВЕЧЕ?

Спестяването за старини определено е една от сферите, предполагаща дългосрочност в мисленето на човек. В същото време, годините на преход се оказаха достатъчно дълги да затвърдят една предварително създадена и относително шаблонна представа, че за разлика от гражданиите на Източна Европа, живеещите в икономически развитите страни на ЕС са богати и затова могат да си позволят **лукса** да мислят достатъчно дългосрочно.

Това обяснява изненадата, с която се посрещат притесненията на европейските институции, които алармират, че европейските граждани не спестяват достатъчно за пенсия, което в дългосрочен план е предпоставка за нарастваща бедност сред възрастните хора на Стария континент.

Според EIOPA* едва 67 милиона от цялото 243 млн. население на ЕС на възраст между 25-59 години (т.е. 27%) са се възползвали от доброволни финансово продукти с дългосрочна пенсийна цел. Те са главно концентрирани в

няколко държави: Нидерландия, Великобритания, Чехия, Белгия и Испания.

Доброволните финансово продукти с такава цел не са нещо непознато за България. В тази категория определено влизат продуктите, предлагани след 1994 г. от доброволните пенсионни фондове в страната. Неизбежно е желанието ни да се съпоставим с Общността, към която вече принадлежим. По данни на Националния статистически институт и Комисията за финансово надзор към 31.12.2017 г. осигурените в доброволни фондове в България на

Възраст 25-59 години са 456 хиляди лица, което представлява 13% от общия брой на лицата от тази възрастова група в страната.

При съпоставка с данните на EIOPA, цитираната статистика сякаш затвърждава предварителната нагласа, че българите сме наполовина европейци, що се отнася до дългосрочността в житейското ни планиране.

Има обаче и друг вид финансови продукти с дългосрочна пенсионна цел, като тези които се предлагат от универсалните пенсионни фондове (УПФ) в страната. Те са част от съзадената след 2000 г. в България система на допълнително задължително пенсионно осигуряване.

И преди още да се е породило съмнение за несъпоставимост, поради липсата на идентични с тях продукти в страните от Стара Европа, важно е да се отбележи, че с последните промени в българското законодателство (в сила от 15.08.2015 г.), при спазване на съответните законови изисквания, осигурените в универсалните фондове имат право на избор да променят осигуряването си от такъв фонд с осигуряване изцяло в системата на Държавното обществено осигуряване (ДОО).

По този начин, лицето остава задължено да се осигурява допълнително, но на него му е предоставено правото доброволно да избира между предлагания от универсалния фонд дългосрочен финансово продукт и осигурената от ДОО дългосрочна солидарност.

По данни на дружеството, лицата, които през 2018 г. са променили осигуряването си от УПФ Алианц България, като са се отказали от предлагания от него дългосрочен финансово продукт и са го заменили със солидарната защита в рамките на ДОО, са едва 0.14% от всички осигурени в управявания от дружеството универсален фонд към 31.08.2018 г.

Причина за липсата на интерес у лицата да направят такъв избор е от една страна хроничният дефицит във фонд „Пенсии“ на ДОО. (Съгласно Закона за бюджета на ДОО за 2018 г. този дефицит възлиза на 4 млрд. лв.).

От друга страна, за решението на лицата влияние оказват наличните по индивидуалните им партиди нетни активи, управлявани в универсалните фондове. По данни на КФН към 30.06.2018 г., нетните активи по индивидуалните партиди на лицата, осигурени в универсалните фондове в страната, са в размер на 11 млрд. лв. Само в УПФ Алианц България управляваните към същата дата нетни активи на осигурените лица възлизат на 2.3 млрд. лв.

В този ред на мисли, лицата които не са променили осигуряването си от универсален фонд, както и тези, които са го възобновили, на практика доброволно са предпочели финансия продукт с дългосрочна пенсионна цел, предлаган от такъв фонд.

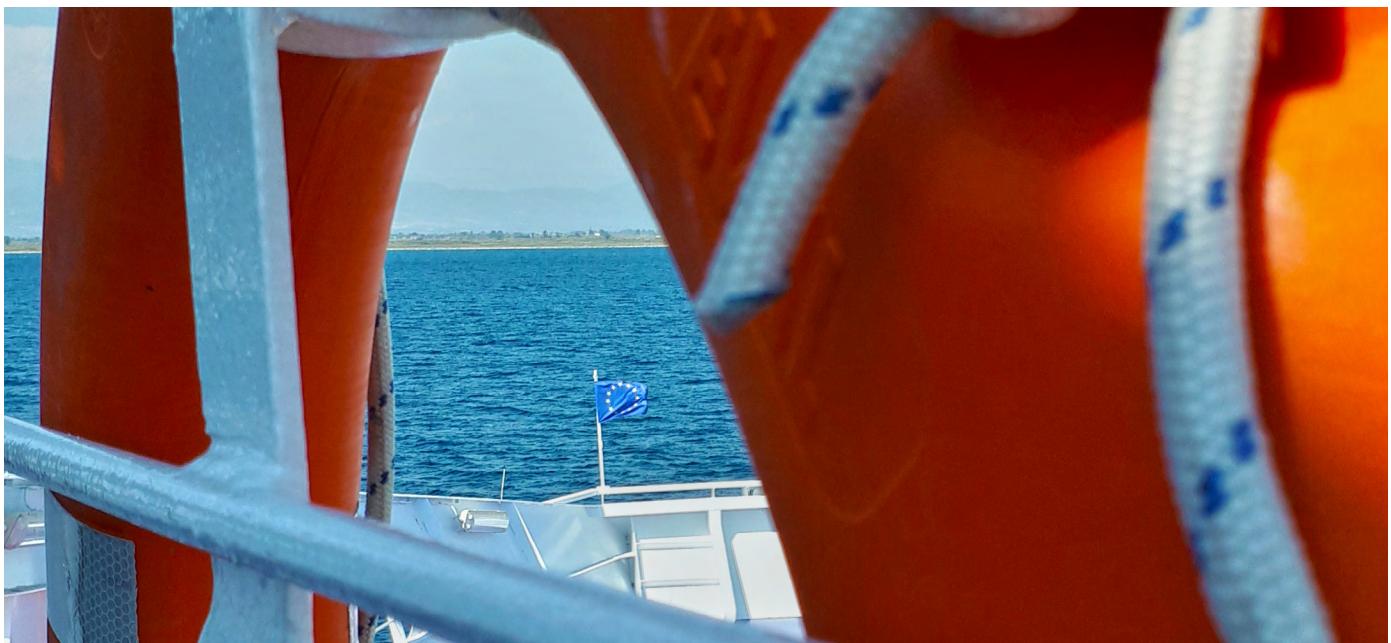
По данни на Националния статистически институт и Комисията за финансово надзор към 31.12.2017 г. осигурените в универсални фондове в България на възраст 25-59 години са 3,4 млн. лица, което представлява 99% от общия брой на лицата от тази възрастова група в страната.

Такова широко покритие надминава и най-смелите очаквания на европейските законотворци, ангажирани с политиките по стимулиране на пенсионната спестовност в

ЕС. Тези резултати придобиват особена значимост сега, когато с поредица от директиви и регламенти европейските институции търсят спасително решение за предотвратяване на риска от бедност сред възрастните хора.

Очевидно, дългосрочното мислене и далновидността не са чужди на българите. При съпоставката на цитираните данни с тези на ЕИОРА може гори да се направи изводът, че персоналният обхват по отношение на допълнителното пенсионно осигуряване у нас е почти четири пъти по-добър, отколкото този за Общността като цяло.

ТАЙНАТА

За разлика от по-младите народи и общиности, които госта бързо обявяват редица свои решения за исторически (без притеснения от маломерността на всеки един текущ времеви период), при народите с хилядолетно минало (които определено познават времето), има онова странно усещане за времето боязън, нерядко водеща до недооценяване на настоящето.

Причината е в мащаба, при който народите с древно минало са свикнали да съузмерват своето настояще. Те знаят, че нищо не би могло да получи високата оценка на времето, ако не измине достатъчно време. Времето

обаче не е единственият критерий за успех. Както казва Марк Твен, „Тайната за успешния напредък е в самия старт“**. А стартът на допълнителното пенсионно осигуряване у нас е налице със завидните 99% персонален обхват. Останалото е въпрос на сметки, особено когато е отново време всички граждани на ЕС да продължим да се учим на допълнително пенсионно осигуряване, при това не два пъти по-малко, а четири пъти повече.

*EIOPA's advice on the development of an EU Single Market for personal pensions products (PPP), July 2016; EIOPA technical advice. 2014, EIOPA BoS Preliminary Report to the Commission.

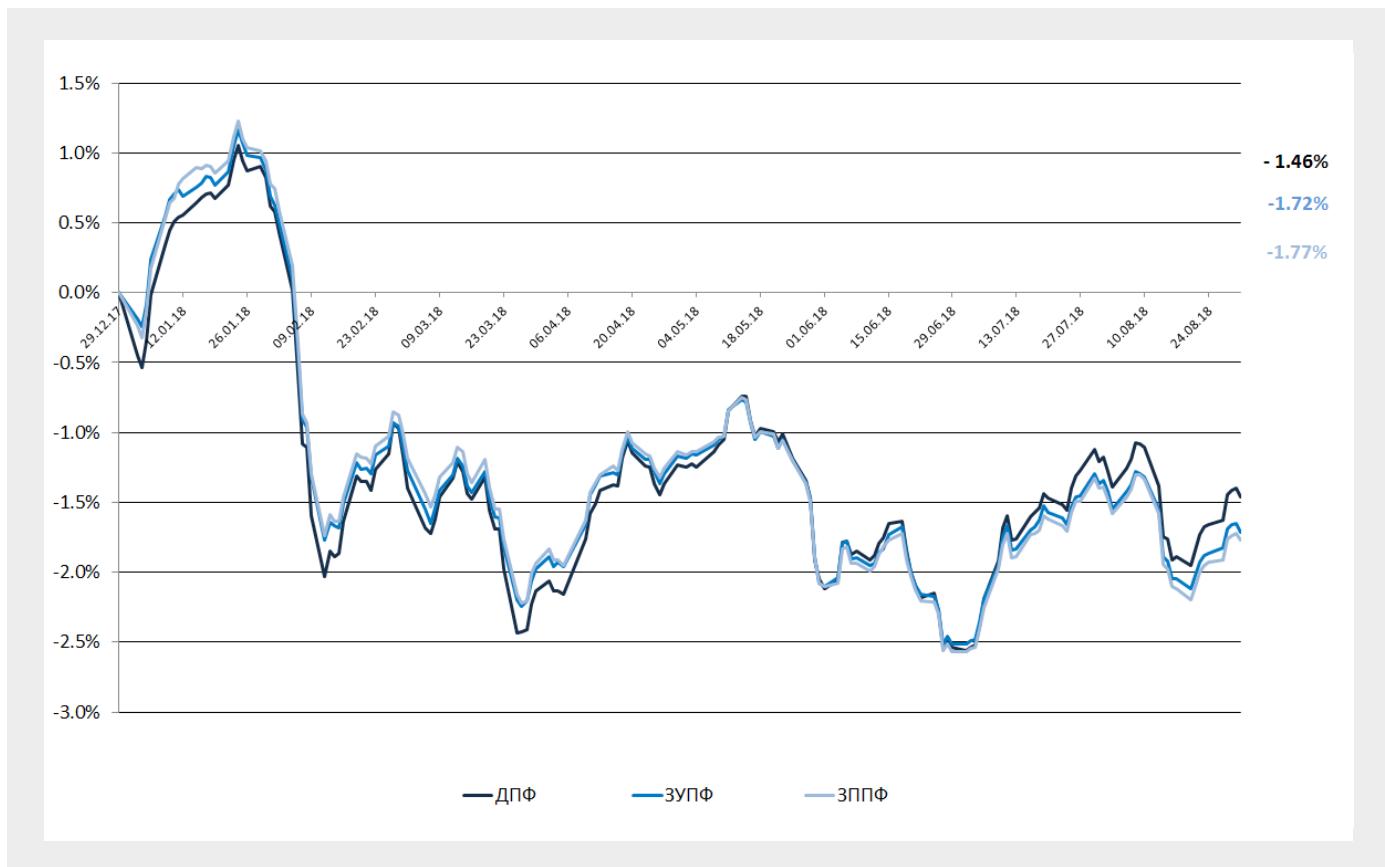
EIOPA – European Insurance and Occupational Pensions Authority (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване)

**The secret to getting ahead is getting started, Mark Twain

Инвестиционни резултати

на управляваните пенсионни фондове

От началото на годината към 31.08.2018 г.

	ДПФ	ЗУПФ	ЗППФ
Стандартно отклонение ¹	2.64%	2.32%	2.39%

За различни периоди към 31.08.2018 г.

Доброволен пенсионен фонд

Задължителен универсален пенсионен фонд

Задължителен професионален пенсионен фонд

Доходност на год. база	1 г.	3 г.	5 г.	10 г.	MAX ³
ДПФ	0.48%	4.13%	4.03%	2.24%	3.40%
ЗУПФ	-0.21%	3.45%	3.24%	1.98%	3.02%
ЗППФ	-0.47%	3.54%	3.37%	2.06%	2.99%
Стандартно отклонение¹ на год. база					
ДПФ	2.31%	3.32%	3.28%	3.56%	3.36%
ЗУПФ	2.07%	3.05%	3.07%	3.11%	3.03%
ЗППФ	2.13%	3.14%	3.13%	3.40%	3.26%
Коефициент на Шарп² на год. база					
ДПФ	0.36	1.34	1.28	0.56	0.69
ЗУПФ	0.07	1.24	1.11	0.56	0.65
ЗППФ	-	1.23	1.14	0.53	0.59

В графиките за постигнатите инвестиционни резултати за различни периоди за фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от ПОД Алианц България, за периода от 6 месеца е валидна стойността на един дял за периода 02.03.2018 г. – 31.08.2018 г.

¹Стандартното отклонение на доходността характеризира променливостта в постигната доходност от управлението на активите на пенсионните фондове, оценена посредством степента на ежедневните колебания в стойността на един дял.

²Коефициентът на Шарп (Sharpe ratio) е показател, който съпоставя постигната доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност.

³ От 01.07.2004 г.

Представените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на дяловете може да се понижки. Допълнително обяснение на значението на показателите за доходност и инвестиционен рисков, може да намерите на адрес: <http://www.fsc.bg/d.php?id=3184>

БЮЛЕТИНА ПОДГОТВЯТ

Николай Славчев, PhD

Главен методолог

Статии и анализи, 2-6 стр.

Дукторски глас в Аудио ПОДсказки

Михаела Василева

Akmeoer

Инвестиционни резултати, 7-9 стр.

Александър Стойков

Специалист „Дигитален маркетинг“

Графичен дизайн и предпечат

Аудио запис, звуков дизайн и монтаж

Музика: „Inspiration“, Rafael Kruх

Използваните фотографски материали и аудио запис на дукторски глас са авторски. © Alexander Stoykov

Статиите, анализите, фотографското и аудио съдържание в бюлетина са защищени с авторско право. Забранява се всяко копиране, редактиране и/или препубликуване без изричното писмено съгласие на автора.

ПОД АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ

бул. „Цар Борис III“ №19Б
София, ПК 1612, България

Тел.: +359 2 933 48 00

Факс: +359 2 981 53 02

E-mail: pod@allianz.bg
www.allianz.bg

Тук можете
да прочетете
предишните
броеве на
ПОДсказки

